

Opinia publiczna o nowych rozwiązaniach z zakresu polityki społeczno-gospodarczej

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

-
- ✓ Częściej jako korzystne niż niekorzystne **dla polskiej gospodarki** Polacy postrzegają takie rozwiązania ustawodawcze, jak: podatek dla sklepów w wysokości zależnej od ich przychodów (56% wobec 18%), wyższa stawka podatkowa dla sklepów prowadzących działalność w weekendy i święta (52% wobec 24%), minimalna płaca godzinowa na poziomie 12 zł (45% wobec 16%) oraz wprowadzony niedawno podatek bankowy (44% wobec 22%). Częściej krytycznie niż pozytywnie postrzegane jest w tym kontekście obniżenie wieku emerytalnego (44% wobec 36%), prawo do bezpłatnych leków dla osób, które ukończyły 75 lat (42% wobec 27%), a także program „Rodzina 500 plus” (49% wobec 32%).
 - ✓ W opinii badanych korzystne **dla społeczeństwa** będzie wprowadzenie prawa do bezpłatnych leków dla seniorów (87%), a także świadczenia wychowawczego na dzieci w ramach programu „Rodzina 500 plus” (78%). W większości pozytywnie odbierane są również postulaty obniżenia wieku emerytalnego (73%), wprowadzenia minimalnej płacy godzinowej na poziomie 12 zł (70%), a także podwyższenia kwoty wolnej od podatku PIT (68%). Częściej jako potencjalnie niekorzystne niż korzystne dla społeczeństwa postrzegane jest przez Polaków wprowadzenie wyższej stawki podatkowej dla sklepów od ich przychodów ze sprzedaży w weekendy i święta (53% wobec 22%), podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów, którego wysokość zależałaby od ich przychodów (51% wobec 24%), a także opodatkowania instytucji finansowych (46% wobec 24%).
 - ✓ Ogromna większość ankietowanych **popiera** wprowadzenie prawa do bezpłatnych leków dla seniorów (94%). Zbliżone poparcie uzyskują takie rozwiązania, jak: minimalna płaca godzinowa dla umów-zleceń (82%), program „Rodzina 500 plus” (80%), obniżenie wieku emerytalnego (80%) oraz podwyższenie kwoty wolnej od podatku PIT (75%). W kwestii podatków bankowego i handlowego zdania respondentów są podzielone: wprowadzenie tego pierwszego ma więcej zwolenników niż przeciwników (46% wobec 34%), natomiast wprowadzenie podatku od sprzedaży detalicznej popiera tyle samo osób, co jest mu przeciwnych (po 42%).

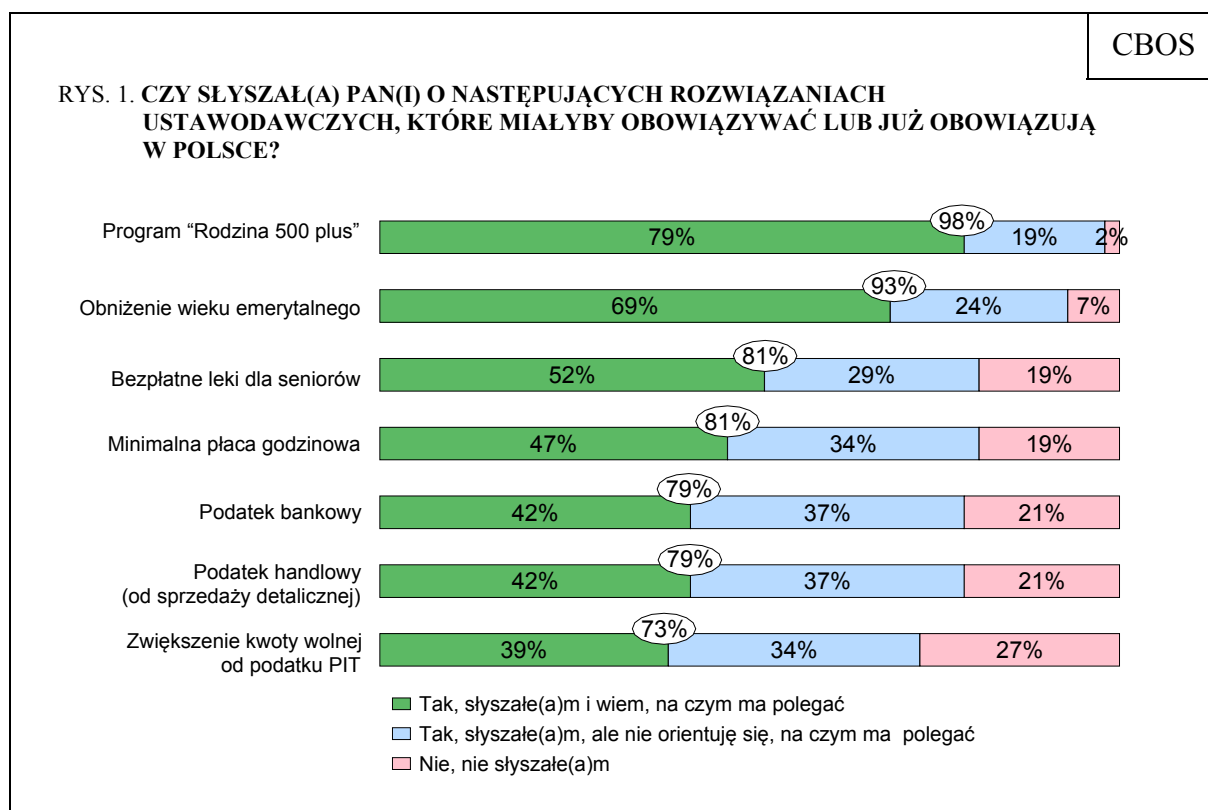
W lutym¹ zapytaliśmy Polaków o opinie na temat niektórych planów ustawodawczych Prawa i Sprawiedliwości. W trakcie realizacji naszego badania najbardziej zaawansowany legislacyjnie – spośród tych, o które pytaliśmy – był projekt podatku bankowego, który wszedł w życie 1 lutego, oraz program „Rodzina 500 plus” – już podpisany przez prezydenta Andrzeja Dudę². Pozostałe rozwiązania, tj. wprowadzenie podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów, ustalenie minimalnej płacy godzinowej dla umów-zleceń na poziomie 12 zł, podwyższenie kwoty wolnej od podatku, obniżenie wieku emerytalnego oraz prawo do bezpłatnych leków dla seniorów, nie doczekały się jeszcze głosowania w Sejmie lub były dopiero w fazie koncepcyjnej. Interesowało nas, w jakim stopniu Polacy czują się poinformowani o nowych rozwiązaniach ustawodawczych, czy orientują się w ich założeniach, a ponadto – czy ich zdaniem są one korzystne w wymiarze gospodarczym i społecznym oraz czy je popierają czy też są im przeciwni.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (309) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 3–10 lutego 2016 roku na liczącej 1000 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Szczegółowo o opiniach na temat tego programu w komunikacie CBOS „Program «Rodzina 500 plus» jako element systemu wspierania rodzin i dzietności”, luty 2016 (oprac. Beata Roguska).

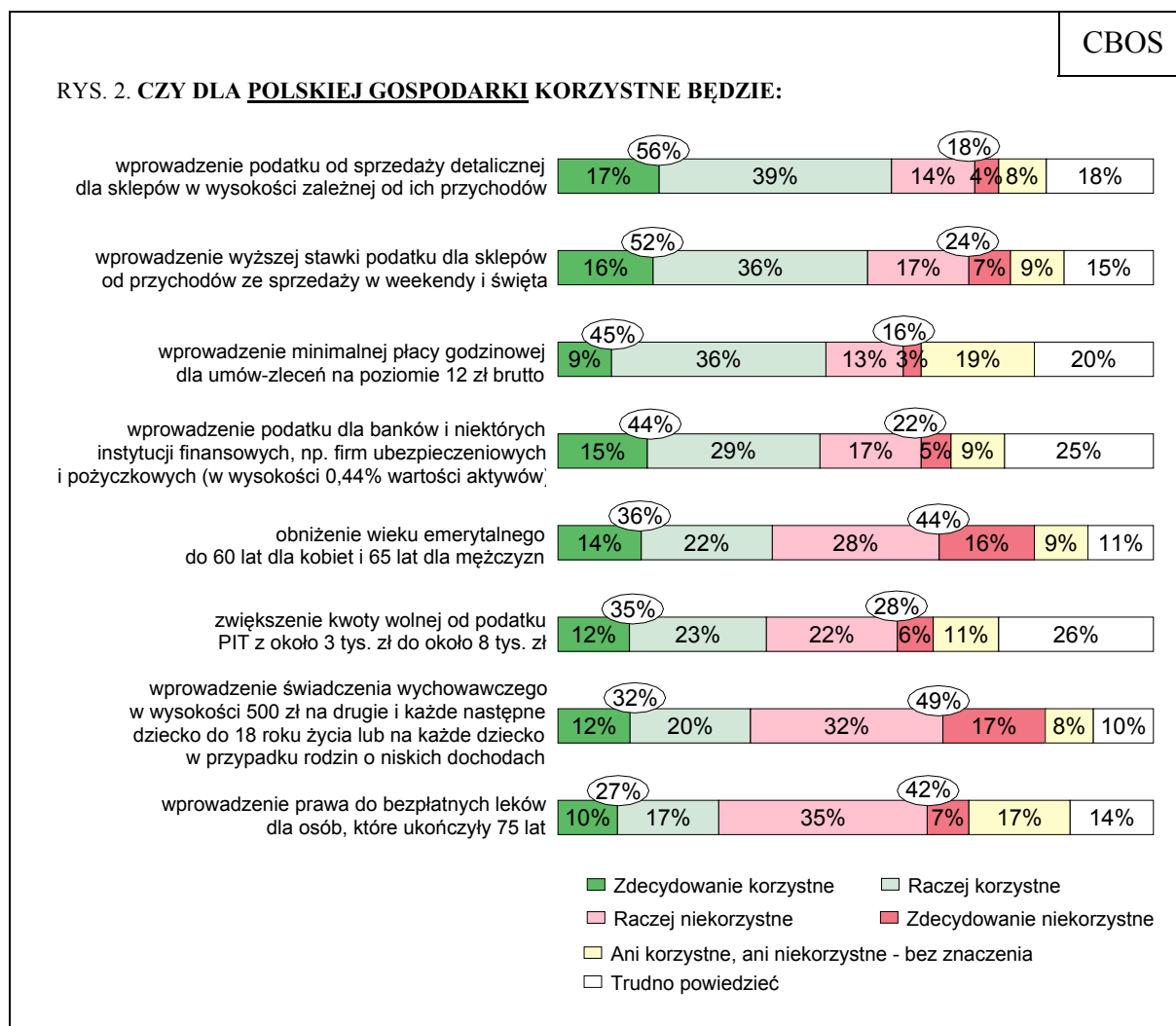
WIEDZA O PROPONOWANYCH ROZWIĄZANIACH USTAWODAWCZYCH

Zdecydowana większość ankietowanych słyszała o wszystkich uwzględnionych w badaniu rozwiązaniach ustawodawczych. Praktycznie wszyscy (98%) słyszeli o programie „Rodzina 500 plus”, ogromna większość słyszała również o obniżeniu wieku emerytalnego (93%). Stosunkowo najmniej ankietowanych zetknęło się z zapowiedzią podwyższenia kwoty wolnej od podatku PIT (73%). Wprawdzie zdecydowana większość respondentów słyszała o wszystkich uwzględnionych rozwiązaniach ustawodawczych, jednak znacznie mniej osób orientuje się, na czym mają one polegać. Badani w większości wiedzą, na czym będą polegały takie rozwiązania, jak: program „Rodzina 500 plus” (79%), obniżenie wieku emerytalnego (69%) oraz wprowadzenie bezpłatnych leków dla seniorów (52%). Znajomość pozostałych rozwiązań deklaruje mniej niż połowa ankietowanych.

KORZYŚCI W WYMIARZE GOSPODARCZYM I SPOŁECZNYM

Z przewidywań Polaków wynika, że ze wszystkich rozwiązań, o które pytaliśmy, najkorzystniejszy wpływ na gospodarkę będzie miało wprowadzenie podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów w wysokości zależnej od ich przychodów (56%), a następnie wprowadzenie wyższej stawki podatkowej dla handlu detalicznego, w zależności od tego, czy działalność prowadzona jest w weekendy i święta (52%). Jako niekorzystne z perspektywy gospodarczej ocenia te rozwiązania odpowiednio niemal jedna piąta (18%) i jedna czwarta (24%) badanych.

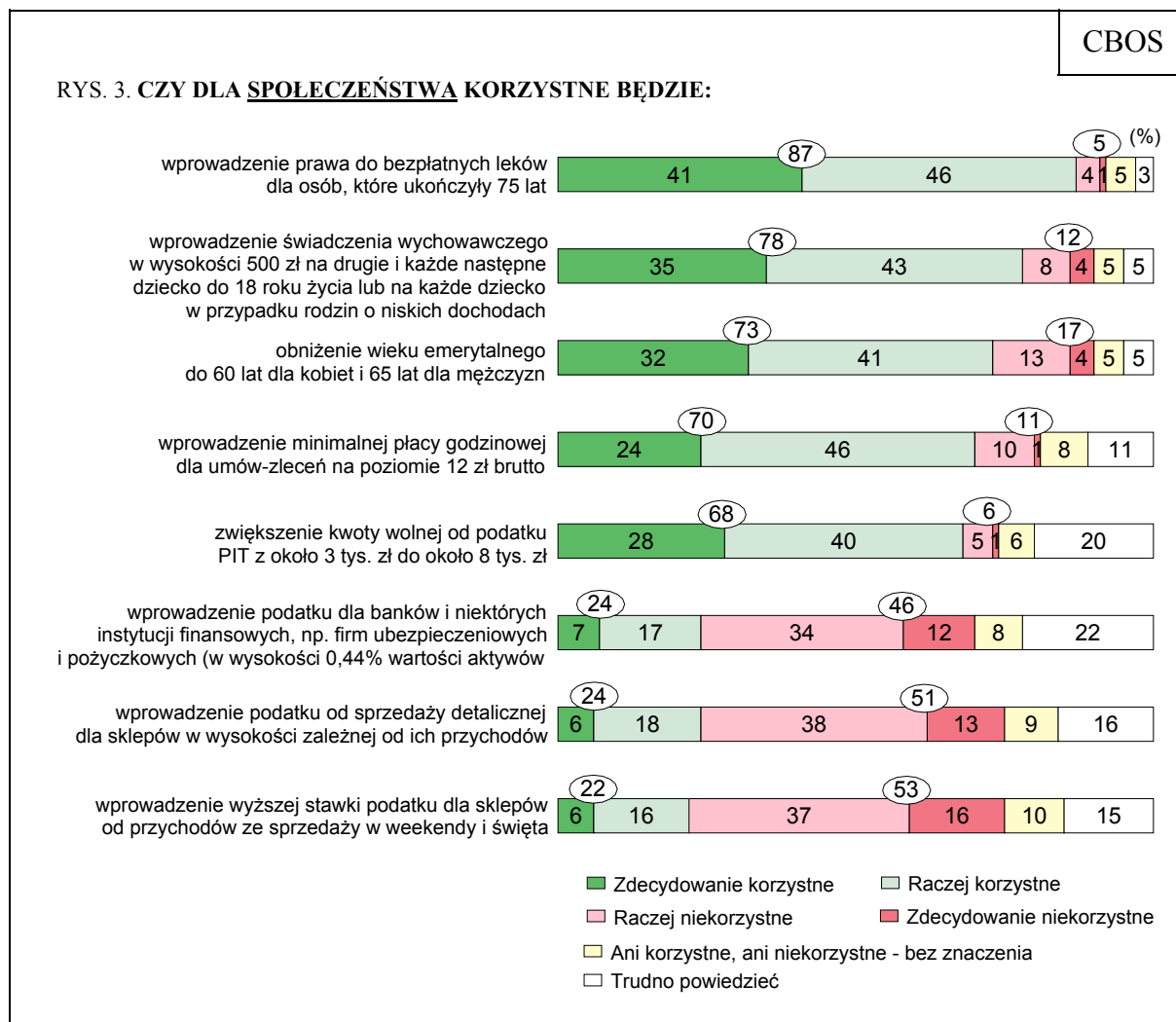
W opinii ponad dwóch piątych respondentów (45%) korzystne dla gospodarki będzie wprowadzenie minimalnej płacy godzinowej od umów-zleceń wynoszącej 12 zł. Przeciwnie zdanie o tym rozwiązaniu ma co szósty badany (16%), a dwie piąte (39%) uważa, że dla gospodarki jest ono bez znaczenia lub też nie potrafi go jednoznacznie ocenić.

Potencjalne korzyści gospodarcze przeważają nad minusami również w opiniach na temat wprowadzenia podatku dla banków i niektórych instytucji finansowych (44% wobec 22%). Jedna czwarta respondentów (25%) nie potrafi się do tego ustosunkować.

Jeśli chodzi o wpływ pozostałych rozwiązań na gospodarkę, opinie są bardziej podzielone. O korzyściach gospodarczych płynących z podwyższenia kwoty wolnej od podatku do około 8 tys. zł przekonana jest jedna trzecia ankietowanych (35%), ponad jedna czwarta (28%) wyraża przeciwną opinię i niemal tyle samo (26%) nie ma wyrobionego zdania w tej sprawie. Częściej krytycznie niż pozytywnie, jeśli chodzi o konsekwencje gospodarcze, postrzegane jest obniżenie wieku emerytalnego (44% wobec 36%), prawo do bezpłatnych leków dla osób, które ukończyły 75 lat (42% wobec 27%), a także program „Rodzina 500 plus” (49% wobec 32%).

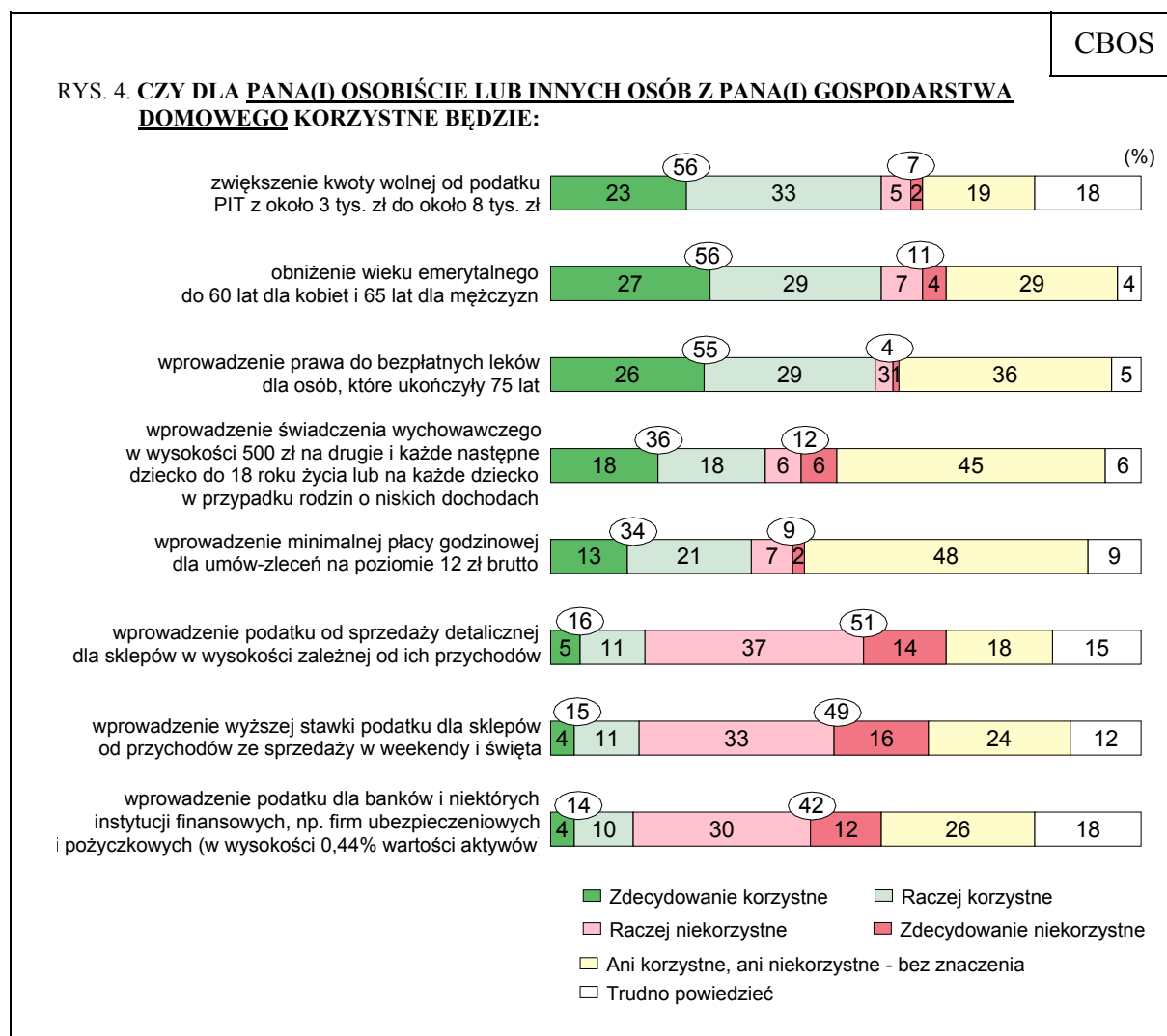
Przewidywane oddziaływanie poszczególnych rozwiązań w wymiarze społecznym postrzegane jest bardziej optymistycznie niż ich konsekwencje gospodarcze. Zdecydowana większość ankietowanych deklaruje, że dla społeczeństwa korzystne będzie wprowadzenie prawa do bezpłatnych leków dla seniorów (87%), a także świadczenia wychowawczego na dzieci w ramach programu „Rodzina 500 plus” (78%). W większości pozytywnie w tym kontekście odbierane są również postulaty obniżenia wieku emerytalnego (73%), wprowadzenia minimalnej płacy godzinowej na poziomie 12 zł brutto (70%), a także podwyższenia kwoty wolnej od podatku PIT (68%).

Rozwiązania ustawodawcze dotyczące opodatkowania sklepów i banków budzą natomiast pewne wątpliwości. Częściej jako potencjalnie niekorzystne niż korzystne dla społeczeństwa postrzegane jest przez Polaków wprowadzenie wyższej stawki podatkowej dla sklepów od ich przychodów ze sprzedaży w weekendy i święta (53% wobec 22%), podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów, którego wysokość zależałaby od ich przychodów (51% wobec 24%), a także opodatkowania aktywów banków i niektórych instytucji finansowych (46% wobec 24%).

Interesował nas również przewidywany wpływ poszczególnych regulacji i zapowiadanych rozwiązań na sytuację i potrzeby gospodarstw domowych respondentów. Ponad połowa Polaków deklaruje, że dla nich samych lub osób z ich gospodarstwa domowego korzystne będzie zwiększenie kwoty wolnej od podatku (56%), obniżenie wieku emerytalnego (56%) oraz prawo do bezpłatnych leków dla seniorów (55%). Niewielkie grupy badanych oceniają te rozwiązania jako niekorzystne w wymiarze prywatnym – relatywnie najczęściej dotyczy to propozycji emerytalnych (11%), natomiast znaczna część nie potrafi się do nich ustosunkować albo twierdzi, że nie będą ich one dotyczyć. Pomijając respondentów niemających sprecyzowanej opinii oraz twierdzących, że rozwiązanie nie będzie miało istotnego wpływu na sytuację ich gospodarstwa domowego, można powiedzieć, że częściej jako korzystny niż niekorzystny postrzegany jest program „Rodzina 500 plus” (36% wobec 12%) i wprowadzenie minimalnej płacy godzinowej na poziomie 12 zł (34% wobec 9%). Natomiast w przekonaniu badanych na ogół niekorzystne dla nich samych lub

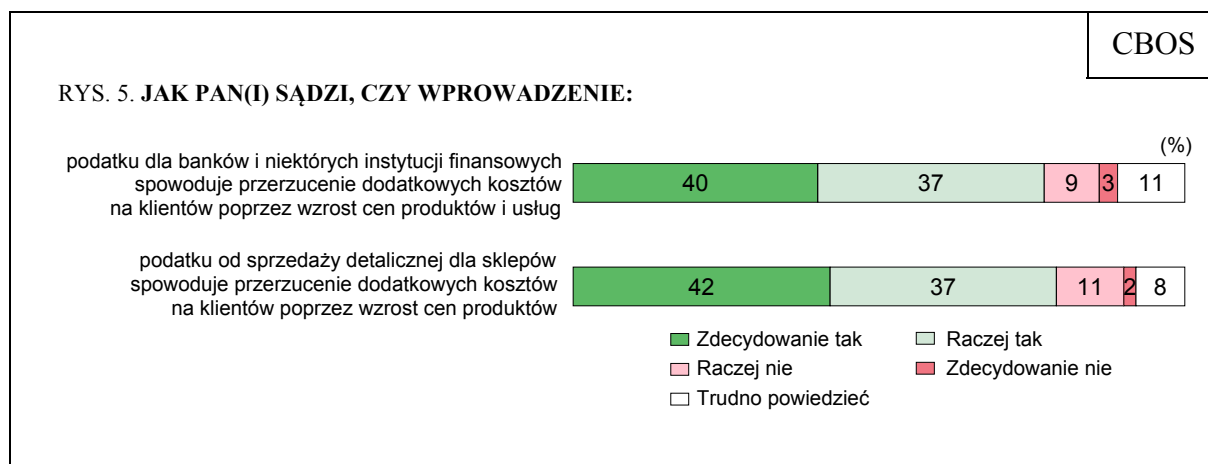
osób z ich gospodarstw domowych może okazać się wprowadzenie podatku dla sklepów w wysokości zależnej od ich przychodów (51% wobec 16% uznających to za korzystne) oraz wyższej stawki podatkowej dla sklepów prowadzących działalność w soboty, niedziele i dni świąteczne (49% wobec 15%), a ponadto opodatkowanie banków i niektórych instytucji finansowych (42% wobec 14%).

Przekonaniu o korzystnych skutkach wprowadzenia w życie większości omawianych rozwiązań ustawodawczych zauważalnie sprzyjają prawicowe poglądy polityczne oraz poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości lub ruchu Kukiz'15. Minimalną płacę godzinową za korzystną z perspektywy prywatnej częściej niż inni uważają najmłodszy respondenci, badani uzyskujący najniższe dochody, osoby uczące się lub studiujące, pracownicy usług, robotnicy niewykwalifikowani, a także bezrobotni. Propozycje opodatkowania sklepów w zależności od ich przychodów i tego, czy prowadzą działalność w weekendy i święta,

zauważalnie częściej od innych grup zawodowych postrzegają jako korzystne dla siebie lub członków gospodarstwa domowego pracownicy usług. Opiniom o pozytywnym wpływie zwiększenia kwoty wolnej od podatku na sytuację swojego gospodarstwa domowego sprzyjają wysokie dochody *per capita*. Odwrotnie natomiast wpływają one na postrzeganie programu „Rodzina 500 plus” – im niższe dochody, tym częstsze przekonanie o indywidualnych korzyściach związanych z jego uruchomieniem. Percepcja korzyści (w wymiarze prywatnym) płynących z wprowadzenia prawa do bezpłatnych leków dla seniorów nie jest silnie zdeterminowana sytuacją finansową respondentów, choć można zauważyć, że uzyskujący najwyższe dochody nieco rzadziej przypisują mu pozytywny wpływ w tym względzie, częściej natomiast, co zrozumiale, dostrzegają go starsi ankietowani, zwłaszcza mający 65 lat i więcej.

Krytyczna ocena potencjalnych skutków opodatkowania sklepów i banków wynika w znacznym stopniu z obaw przed tym, że przerzucą one koszty na klientów. Wzrost cen usług i produktów bankowych mający zrekompensować koszty związane z nowymi podatkami przewiduje trzy czwarte Polaków (77%), a wzrost cen produktów w sklepach – jeszcze większa grupa (79%). Nie obawia się tego odpowiednio 12% i 13% badanych.

Badani obawiający się, że banki oraz sklepy przerzucą koszty na klientów, częściej niż pozostali uważają wprowadzenie podatku bankowego i podatku od przychodów ze sprzedaży detalicznej za niekorzystne w wymiarze społecznym, natomiast brak takich obaw przekłada się w dużym stopniu na dostrzeganie korzystnych aspektów tych rozwiązań.

Tabela 1

Czy wprowadzenie podatku dla banków i niektórych instytucji finansowych spowoduje przerzucenie dodatkowych kosztów na klientów poprzez wzrost cen produktów i usług?	Czy dla społeczeństwa korzystne będzie wprowadzenie podatku dla banków i niektórych instytucji finansowych, np. firm ubezpieczeniowych i pożyczkowych?		
	Korzystne	Niekorzystne	Bez znaczenia / Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	19	55	26
Nie	53	25	22
Trudno powiedzieć	23	11	66

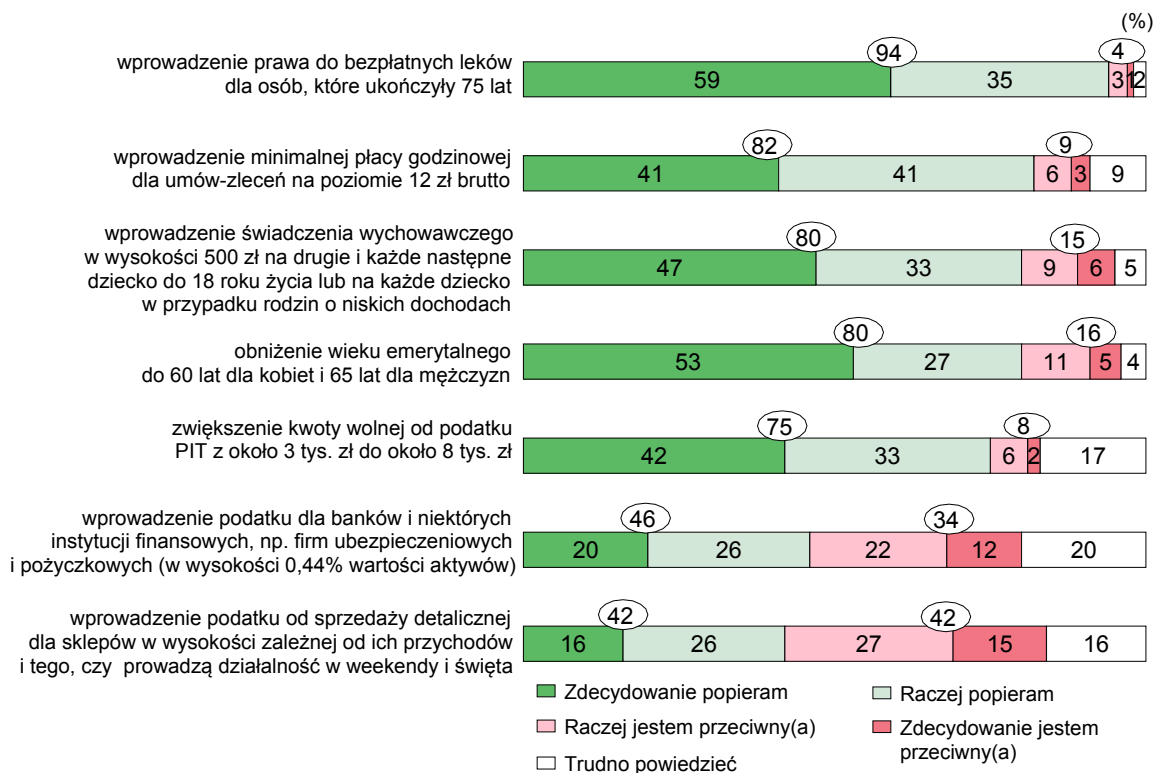
Tabela 2

Czy wprowadzenie podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów spowoduje przerzucenie dodatkowych kosztów na klientów poprzez wzrost cen produktów?	Czy dla społeczeństwa korzystne będzie wprowadzenie podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów w wysokości zależnej od ich przychodów?		
	Korzystne	Niekorzystne	Bez znaczenia / Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	19	59	21
Nie	59	23	17
Trudno powiedzieć	18	16	67

POPARCIE DLA POSZCZEGÓLNYCH ROZWIĄZAŃ

Wszystkie uwzględnione w ankiecie rozwiązania – poza podatkiem bankowym oraz handlowym – cieszą się poparciem zdecydowanej większości ankietowanych. Z największą aprobatą spotyka się wprowadzenie bezpłatnych leków dla seniorów (94%), które zdecydowanie popiera ponad połowa ankietowanych (59%). Zbliżone poparcie, wyrażane przez mniej więcej ośmiu na dziesięciu badanych, uzyskują następujące rozwiązania: minimalna płaca godzinowa dla umów-zleceń, program „Rodzina 500 plus”, obniżenie wieku emerytalnego oraz podwyższenie kwoty wolnej od podatku PIT. W kwestii podatków bankowego i handlowego zdania respondentów są podzielone: wprowadzenie tego pierwszego ma więcej zwolenników niż przeciwników (46% wobec 34%), natomiast wprowadzenie podatku od sprzedaży detalicznej popiera tyle samo osób, co jest mu przeciwnych (po 42%).

RYS. 6. CZY, OGÓLNIE RZECZ BIORĄC, POPIERA PAN(I) CZY TEŻ JEST PAN(I) PRZECIWNY(A) NASTĘPUJĄCYM ROZWIĄZANIOM:

Wprowadzenie **bezpłatnych leków dla seniorów** cieszy się bardzo dużą akceptacją wszystkich analizowanych grup społeczno-demograficznych. Jak wynika z analiz wielozmiennowych, poparcie dla tego rozwiązania zależne jest przede wszystkim od dostrzeganych korzyści w wymiarze społecznym, a w drugiej kolejności – w wymiarze indywidualnym, dotyczącym respondenta osobiście lub innych osób z jego gospodarstwa domowego. Nastawienie do tego rozwiązania w pewnym stopniu różnicuje położenie materialne – respondenci o najwyższych dochodach *per capita*, wynoszących co najmniej 2000 zł, rzadziej niż pozostali popierają wprowadzenie bezpłatnych leków dla seniorów (zob. tabele aneksowe). W potencjalnych elektoratach partyjnych rozwiązanie to relatywnie najrzadziej, choć i tak w ogromnej większości, akceptują sympatycy Nowoczesnej.

Tabela 3

Elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu prawa do bezpłatnych leków dla osób, które ukończyły 75 lat?		
	Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	97	2	1
Kukiz'15	97	0	3
PO	93	7	0
Nowoczesna	88	10	2
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	95	3	3
Niezamierzający brać udziału w wyborach	96	2	2

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Podobnie jak w przypadku bezpłatnych leków dla seniorów, stosunek do wprowadzenia **minimalnej płacy godzinowej dla umów-zleceń** zależy przede wszystkim od postrzeganych korzyści w wymiarze społecznym. W drugiej kolejności zaś o poparciu dla tego rozwiązania decydują postrzegane konsekwencje w wymiarze gospodarczym. Cechy społeczno-demograficzne odgrywają w tym kontekście mniejszą rolę, choć pewne znaczenie ma sytuacja zawodowa oraz poglądy polityczne. W grupach społeczno-zawodowych rozwiązanie to najczęściej popierają robotnicy niewykwalifikowani i renciści, a najrzadziej kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (zob. tabele aneksowe). Uwzględniając natomiast poglądy polityczne mierzone na skali lewica–centrum–prawica można zauważyć, że najrzadziej poparcie dla wprowadzenia minimalnej płacy godzinowej dla umów-zleceń wyrażają badani o niesprecyzowanej orientacji politycznej. W potencjalnych elektoratach partyjnych rozwiązanie to spotyka się z największą akceptacją zwolenników ruchu Kukiz'15, a z najmniejszą – wśród osób niezamierzających uczestniczyć w ewentualnych wyborach oraz wśród sympatyków Nowoczesnej i PO, choć należy zaznaczyć, że zdecydowana większość z nich opowiada się za wprowadzeniem tego rozwiązania.

Tabela 4

Elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu minimalnej płacy godzinowej dla umów zleceń na poziomie 12 złotych brutto?		
	Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Kukiz'15	93	4	3
PiS	88	6	6
PO	82	11	7
Nowoczesna	80	14	6
Niezdeterminowani, czy wziąć udział w wyborach	84	8	8
Niezamierzający brać udziału w wyborach	77	8	15

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Obniżenie wieku emerytalnego również zyskuje bardzo duże poparcie większości analizowanych grup społeczno-demograficznych. Aprobata tego rozwiązania zależna jest w pierwszej kolejności od postrzeganych korzyści społecznych, z jakimi się wiąże, w drugiej zaś od postrzeganych konsekwencji gospodarczych. Istotne znaczenie w tym kontekście odgrywa również status społeczno-ekonomiczny. Akceptacja tego rozwiązania maleje wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia i wysokości dochodu na osobę w gospodarstwie domowym (zob. tabele aneksowe). Biorąc pod uwagę miejsce zamieszkania można zauważyć, że relatywnie najczęściej obniżenie wieku emerytalnego popierają mieszkańcy wsi, najrzadziej zaś mieszkańcy największych, ponadpółmilionowych miast. Uwzględniając natomiast poglądy polityczne można stwierdzić, że rozwiązanie to najczęściej akceptują respondenci identyfikujący się z prawicą oraz ankietowani o niesprecyzowanych poglądach, a najrzadziej ci, którzy utożsamiają się z lewicą.

W potencjalnych elektoratach partyjnych rozwiązanie to cieszy się niemal powszechnym poparciem wśród zwolenników PiS oraz ruchu Kukiz'15. Opinie sympatyków PO i Nowoczesnej są w tym względzie podzielone, choć i wśród nich zwolennicy obniżenia wieku emerytalnego przeważają nad jego przeciwnikami.

Tabela 5

Elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) obniżeniu wieku emerytalnego do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn?		
	Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	94	3	3
Kukiz'15	91	5	4
PO	53	44	3
Nowoczesna	53	43	5
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	88	9	3
Niezamierzający brać udziału w wyborach	89	7	4

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Poparcie dla programu „Rodzina 500 plus” zależy przede wszystkim od postrzeganych korzyści społecznych, w drugiej kolejności zaś od indywidualnych. Z analiz zróżnicowań społeczno-demograficznych wynika ponadto, że częściej opowiadają się za nim badani gorzej wykształceni, o niższych dochodach *per capita*, mieszkańcy wsi lub małych miast (zob. tabele aneksowe). Biorąc natomiast pod uwagę poglądy polityczne można zauważyć, że poparcie dla wprowadzenia tego rozwiązania najczęściej deklarują badani identyfikujący się z prawicą bądź niemający sprecyzowanych poglądów politycznych, najrzadziej zaś ci, którzy utożsamiają się z lewicą.

W elektoratach partyjnych program „Rodzina 500 plus” uzyskuje największe poparcie wśród zwolenników PiS, natomiast najmniejsze wśród wyborców Nowoczesnej.

Tabela 6

Elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł na drugie i każde następne dziecko do 18 roku życia lub na każde dziecko w przypadku rodzin o niskich dochodach?		
	Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	95	3	2
Kukiz'15	89	7	4
PO	65	32	3
Nowoczesna	62	31	7
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	82	12	6
Niezamierzający brać udziału w wyborach	87	7	6

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Poparcie dla zwiększenia **kwoty wolnej od podatku PIT** zależy przede wszystkim od dostrzeganych korzyści w wymiarze społecznym, a następnie od korzyści w wymiarze indywidualnym. Ponadto popieranie tego rozwiązania rośnie wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia (zob. tabele aneksowe). Można również zauważyć, że projekt ten częściej aprobują mężczyźni niż kobiety. Pewne znaczenie w tym kontekście odgrywają też poglądy polityczne – za zwiększeniem kwoty wolnej od podatku najczęściej opowiadają się badani identyfikujący się z prawicą, a najrzadziej ankietowani niemający wyrobionych poglądów. W potencjalnych elektoratach partyjnych poparcia temu rozwiązaniu udzielają najczęściej zwolennicy PiS, najrzadziej natomiast osoby niezamierzające brać udziału w ewentualnych wyborach.

Tabela 7

Elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) zwiększeniu kwoty wolnej od podatku PIT z około 3 tys. zł do około 8 tys. zł?		
	Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	86	1	12
Kukiz'15	81	5	14
PO	79	8	12
Nowoczesna	77	15	8
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	72	5	23
Niezamierzający brać udziału w wyborach	64	10	26

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Poparcie dla wprowadzenia **podatku dla banków i niektórych instytucji finansowych** zależy głównie od postrzeganych korzyści gospodarczych, z jakimi wiąże się to rozwiązanie, w drugiej zaś kolejności od postrzeganych konsekwencji społecznych. Istotną rolę w tym kontekście odgrywają także obawy związane z pogorszeniem się własnej sytuacji w wyniku nałożenia tego podatku. Respondenci obawiający się, że wprowadzenie go spowoduje przerzucenie dodatkowych kosztów na klientów poprzez wzrost cen produktów i usług, wyraźnie rzadziej popierają to rozwiązanie.

Tabela 8

Jak Pan(i) sądzi, czy wprowadzenie podatku dla banków i niektórych instytucji finansowych spowoduje przerzucenie dodatkowych kosztów na klientów poprzez wzrost cen produktów i usług czy też nie?	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu podatku dla banków i niektórych instytucji finansowych, np. firm ubezpieczeniowych i pożyczkowych (w wysokości 0,44% wartości aktywów)?			
	Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	Ogółem
	w procentach			
Tak	44	40	16	100
Nie	74	20	6	100
Trudno powiedzieć	30	13	57	100

Z analizy różnicowań społeczno-demograficznych wynika ponadto, że częściej niż pozostali za wprowadzeniem podatku bankowego opowiadają się respondenci z wykształceniem zasadniczym zawodowym i średnim, a uwzględniając kryterium wieku – respondenci mający 55 lat i więcej (zob. tabele aneksowe).

Duże znaczenie w tym kontekście odgrywają poglądy polityczne – za wprowadzeniem tego podatku najczęściej opowiadają się badani identyfikujący się z prawicą, najrzadziej natomiast ci, którzy utożsamiają się z lewicą oraz osoby niemające sprecyzowanych poglądów politycznych. W potencjalnych elektoratach partyjnych wprowadzenie podatku dla banków i niektórych instytucji finansowych najczęściej popierają zwolennicy PiS, a najrzadziej wyborcy Nowoczesnej i PO.

Tabela 9

Elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu podatku dla banków i niektórych instytucji finansowych, np. firm ubezpieczeniowych i pożyczkowych (w wysokości 0,44% wartości aktywów)?		
	Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	73	13	14
Kukiz'15	60	23	17
PO	27	55	18
Nowoczesna	26	61	13
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	48	31	21
Niezamierzający brać udziału w wyborach	38	34	27

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Poparcie dla wprowadzenia **podatku od sprzedaży detalicznej** dla sklepów w wysokości zależnej od ich przychodów i tego, czy prowadzą działalność w weekendy i święta, zależy w znacznej mierze od dostrzeganych konsekwencji w sferze społecznej.

Istotne znaczenie w tym kontekście odgrywają także obawy związane z przerzuceniem kosztów tego podatku na klientów indywidualnych. Respondenci uważający, że podatek ten przełoży się na wzrost cen produktów, wyraźnie rzadziej deklarują poparcie dla tego rozwiązania.

Tabela 10

Jak Pan(i) sądzi, czy wprowadzenie podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów spowoduje przerzucenie dodatkowych kosztów na klientów poprzez wzrost cen produktów czy też nie?	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów w wysokości zależnej od ich przychodów i tego, czy prowadzą działalność w weekendy i święta?			
	Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	Ogółem
	w procentach			
Tak	39	49	12	100
Nie	70	20	10	100
Trudno powiedzieć	35	9	55	100

Pewne znaczenie w tym kontekście odgrywa poziom wykształcenia – wprowadzenie tzw. podatku handlowego częściej niż pozostali popierają badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym (zob. tabele aneksowe). Można też zauważyć, że podatek handlowy wyraźnie częściej zyskuje poparcie wśród mężczyzn niż kobiet.

Opinie na ten temat bardzo mocno różnicują poglądy polityczne. Za wprowadzeniem podatku od sprzedaży detalicznej zdecydowanie częściej niż inni opowiadają się ankietowani utożsamiający się z prawicą. W potencjalnych elektoratach partyjnych projekt ten uzyskuje największą akceptację wśród zwolenników PiS, najmniejszą natomiast wśród sympatyków PO i Nowoczesnej Ryszarda Petru.

Tabela 11

Elektoraty*	Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów w wysokości zależnej od ich przychodów i tego, czy prowadzą działalność w weekendy i święta?		
	Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	74	15	11
Kukiz'15	52	41	7
Nowoczesna	22	68	10
PO	18	71	11
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	39	40	21
Niezamierzający brać udziału w wyborach	34	42	25

* Określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

Większość Polaków przewiduje pozytywne skutki społeczne i wyraża aprobatę takich rozwiązań ustawodawczych, proponowanych lub już wprowadzonych w życie, jak: prawo do darmowych leków dla seniorów, program „Rodzina 500 plus”, obniżenie wieku emerytalnego, wprowadzenie minimalnej płacy godzinowej na poziomie 12 zł oraz podwyższenie (do 8 tys. zł) kwoty wolnej od podatku. Wątpliwości budzi natomiast już wprowadzony podatek bankowy i będący w fazie koncepcyjnej podatek od sprzedaży detalicznej. O ile w wymiarze gospodarczym rozwiązania te wydają się Polakom korzystne, o tyle ich potencjalny wpływ na sytuację ogólnospołeczną i sytuację własnych gospodarstw domowych postrzegany jest raczej negatywnie, co w pewnym stopniu można uzasadnić wysokim poziomem obaw o to, że zarówno sklepy, jak i banki podwyższając ceny produktów i usług przerzucą koszty związane z nowym zobowiązaniem finansowym na klientów.

Opracowali

Michał FELIKSIAK

Małgorzata OMYŁA-RUDZKA

A N E K S

Tabela 1

		Jak Pan(i) sądzi, czy wprowadzenie podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów spowoduje przerzucenie dodatkowych kosztów na klientów poprzez wzrost cen produktów czy też nie?			Liczba osób	
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć		
		%	%	%		
Ogółem		79	13	8	999	
Płeć	Mężczyźni	78	15	7	475	
	Kobiety	80	10	10	524	
Wiek	18-24 lata	85	8	7	103	
	25-34	79	13	8	190	
	35-44	85	11	4	182	
	45-54	82	13	5	148	
	55-64	77	12	11	177	
	65 lat i więcej	69	17	14	200	
Miejsce zamieszkania	Wieś	77	13	11	400	
	Miasto do 19 999	78	15	7	129	
	20 000 - 99 999	81	11	8	216	
	100 000 - 499 999	82	12	6	155	
	500 000 i więcej mieszk.	78	16	6	99	
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	73	11	15	203	
	Zasadnicze zawodowe	76	15	9	245	
	Średnie	80	13	8	302	
	Wyższe	85	12	3	250	
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	80	15	5	126	
	Średni personel, technicy	87	7	6	40	
	Pracownicy adm.-biurowi	87	8	6	60	
	Pracownicy usług	82	15	3	59	
	Robotnicy wykwalifikowani	87	9	3	119	
	Robotnicy niewykwalifik.	80	9	11	61	
	Rolnicy	84	10	6	29	
	Pracujący na własny rach.	76	20	4	43	
	Bezrobotni	73	10	18	65	
	Emeryci	69	17	13	233	
	Renciści	72	12	15	52	
	Uczniowie i studenci	92	5	3	58	
	Gospodynie domowe i inni	75	17	7	55	
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	82	13	5	137
		spółce właścicieli prywatnych i państwa	78	15	7	104
sekt. pryw. poza rolnict.		86	9	5	268	
prywatnym gosp. rolnym		78	13	9	33	
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	76	11	13	126	
	Od 650 do 999 zł	70	16	14	146	
	Od 1000 do 1399 zł	81	14	5	196	
	Od 1400 zł do 1999 zł	78	15	7	132	
	2000 zł i więcej	86	11	3	164	
Ocena własnych war. mater.	Złe	75	9	15	88	
	Średnie	77	13	11	432	
	Dobre	81	13	5	479	
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	56	32	12	61	
	Raz w tygodniu	81	12	7	445	
	1-2 razy w miesiącu	83	11	6	163	
	Kilka razy w roku	80	10	10	194	
	W ogóle nie uczestniczy	76	11	12	132	
Poglądy polityczne	Lewica	85	10	5	162	
	Centrum	88	8	4	244	
	Prawica	70	22	7	294	
	Trudno powiedzieć	76	9	15	300	

Tabela 2

		Jak Pan(i) sądzi, czy wprowadzenie podatku dla banków i niektórych instytucji finansowych spowoduje przerzucenie dodatkowych kosztów na klientów poprzez wzrost cen produktów i usług czy też nie?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		77	12	11	1000
Płeć	Mężczyźni	78	13	9	475
	Kobiety	76	11	12	525
Wiek	18-24 lata	81	10	9	103
	25-34	83	9	8	190
	35-44	84	10	6	182
	45-54	81	11	8	148
	55-64	74	13	13	177
	65 lat i więcej	64	17	19	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	75	11	14	400
	Miasto do 19 999	75	16	10	129
	20 000 - 99 999	77	11	11	216
	100 000 - 499 999	80	12	8	156
	500 000 i więcej mieszk.	84	12	4	99
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	65	12	23	203
	Zasadnicze zawodowe	76	13	11	245
	Średnie	80	11	8	302
	Wyższe	85	11	4	250
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	82	14	5	127
	Średni personel, technicy	92	2	6	40
	Pracownicy adm.-biurowi	79	11	10	60
	Pracownicy usług	93	6	1	59
	Robotnicy wykwalifikowani	83	10	7	119
	Robotnicy niewykwalifik.	78	9	13	61
	Rolnicy	75	12	13	29
	Pracujący na własny rach.	86	14		43
	Bezrobotni	71	9	19	65
	Emeryci	65	18	18	233
	Renciści	70	9	20	52
	Uczniowie i studenci	84	11	5	58
	Gospodynie domowe i inni	79	12	10	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	82	11	7	137
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	80	12	8	104
	sekt. pryw. poza rolnict.	86	9	5	268
	prywatnym gosp. rolnym	74	14	12	33
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	72	9	19	126
	Od 650 do 999 zł	69	12	19	146
	Od 1000 do 1399 zł	83	9	8	196
	Od 1400 zł do 1999 zł	79	14	7	132
	2000 zł i więcej	85	12	3	165
Ocena własnych war. mater.	Złe	72	9	19	88
	Średnie	73	14	13	432
	Dobre	82	11	7	479
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	56	29	15	61
	Raz w tygodniu	78	12	10	445
	1-2 razy w miesiącu	80	10	10	163
	Kilka razy w roku	79	11	10	194
	W ogóle nie uczestniczy	77	8	15	132
Poglądy polityczne	Lewica	83	9	8	162
	Centrum	86	7	7	244
	Prawica	72	21	7	294
	Trudno powiedzieć	73	8	19	300

Tabela 3

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu prawa do bezpłatnych leków dla osób, które ukończyły 75 lat?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		94	4	2	1000
Płeć	Mężczyźni	92	5	3	475
	Kobiety	95	4	1	525
Wiek	18-24 lata	92	3	5	103
	25-34	94	3	3	190
	35-44	97	1	1	182
	45-54	91	7	2	148
	55-64	89	8	3	177
	65 lat i więcej	96	4	0	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	96	2	2	400
	Miasto do 19 999	95	3	3	129
	20 000 - 99 999	91	6	3	216
	100 000 - 499 999	90	9	1	156
Wyszkolenie	500 000 i więcej mieszk.	92	6	2	99
	Podstawowe / gimnazjalne	95	2	2	203
	Zasadnicze zawodowe	94	5	2	245
	Średnie	92	4	4	302
Grupa społeczna i zawodowa	Wyższe	92	7	1	250
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	91	8	1	127
	Średni personel, technicy	95	4	2	40
	Pracownicy adm.-biurowi	87	7	5	60
	Pracownicy usług	97	3		59
	Robotnicy wykwalifikowani	92	7	1	119
	Robotnicy niewykwalifik.	95		5	61
	Rolnicy	96	4		29
	Pracujący na własny rach.	93	5	2	43
	Bezrobotni	94	1	5	65
	Emeryci	96	3	1	233
	Renciści	92	8		52
	Uczniowie i studenci	90	4	6	58
	Gospodynie domowe i inni	93	1	5	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	90	8	2	137
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	94	3	3	104
	sekt. pryw. poza rolnict.	93	5	2	268
	prywatnym gosp. rolnym	85	6	9	33
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	95	1	4	126
	Od 650 do 999 zł	99	1		146
	Od 1000 do 1399 zł	97	2	1	196
	Od 1400 zł do 1999 zł	93	6	2	132
	2000 zł i więcej	86	12	2	165
Ocena własnych war. mater.	Złe	92	6	2	88
	Średnie	94	4	3	432
	Dobre	93	5	2	479
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	94	6		61
	Raz w tygodniu	94	4	2	445
	1-2 razy w miesiącu	96	3	2	163
	Kilka razy w roku	93	4	3	194
	W ogóle nie uczestniczy	89	7	4	132
Poglądy polityczne	Lewica	92	7	1	162
	Centrum	94	4	2	244
	Prawica	96	4	1	294
	Trudno powiedzieć	91	4	4	300

Tabela 4

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu minimalnej płacy godzinowej dla umów-zleceń na poziomie 12 zł brutto?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		82	9	9	1000
Płeć	Mężczyźni	84	10	5	475
	Kobiety	81	7	13	525
Wiek	18-24 lata	85	6	9	103
	25-34	79	14	7	190
	35-44	82	9	9	182
	45-54	87	4	9	148
	55-64	83	9	8	177
	65 lat i więcej	80	7	13	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	82	9	9	400
	Miasto do 19 999	83	7	10	129
	20 000 - 99 999	82	8	10	216
	100 000 - 499 999	84	7	9	156
Wykształcenie	500 000 i więcej mieszk.	81	11	9	99
	Podstawowe / gimnazjalne	80	8	12	203
	Zasadnicze zawodowe	85	6	8	245
	Średnie	84	7	9	302
Grupa społeczna i zawodowa	Wyższe	79	14	8	250
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	77	16	6	127
	Średni personel, technicy	89	2	9	40
	Pracownicy adm.-biurowi	80	12	9	60
	Pracownicy usług	86	6	8	59
	Robotnicy wykwalifikowani	82	12	6	119
	Robotnicy niewykwalifik.	90	2	7	61
	Rolnicy	79	11	10	29
	Pracujący na własny rach.	88	8	5	43
	Bezrobotni	81	10	10	65
	Emeryci	80	8	12	233
	Renciści	90	1	9	52
	Uczniowie i studenci	85	4	11	58
Pracuje w:	Gospodynie domowe i inni	80	8	12	55
	inst. państw., publicznej	85	9	6	137
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	82	10	8	104
	sekt. pryw. poza rolnict.	82	10	7	268
Dochody na jedną osobę	prywatnym gosp. rolnym	87	10	4	33
	Do 649 zł	86	6	8	126
	Od 650 do 999 zł	83	6	11	146
	Od 1000 do 1399 zł	85	7	8	196
	Od 1400 zł do 1999 zł	81	11	8	132
Ocena własnych war. mater.	2000 zł i więcej	82	11	7	165
	Złe	80	8	12	88
	Średnie	83	8	8	432
Udział w prakt. religijnych	Dobre	82	9	9	479
	Kilka razy w tygodniu	80	8	12	61
	Raz w tygodniu	83	6	11	445
	1-2 razy w miesiącu	84	11	5	163
	Kilka razy w roku	84	12	5	194
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy	79	9	12	132
	Lewica	84	9	7	162
	Centrum	86	8	6	244
	Prawica	85	9	6	294
	Trudno powiedzieć	76	7	17	300

Tabela 5

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu świadczenia wychowawczego w wysokości 500 zł na drugie i każde następne dziecko do 18 roku życia lub na każde dziecko w przypadku rodzin o niskich dochodach?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		80	15	5	1000
Płeć	Mężczyźni	80	14	6	475
	Kobiety	81	15	5	525
Wiek	18-24 lata	82	16	2	103
	25-34	76	20	4	190
	35-44	80	14	6	182
	45-54	79	16	5	148
	55-64	75	17	7	177
	65 lat i więcej	89	7	5	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	86	11	3	400
	Miasto do 19 999	84	12	4	129
	20 000 - 99 999	75	17	9	216
	100 000 - 499 999	78	16	6	156
	500 000 i więcej mieszk.	71	26	3	99
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	92	4	4	203
	Zasadnicze zawodowe	86	9	5	245
	Średnie	77	15	7	302
	Wyższe	68	28	4	250
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	60	36	4	127
	Średni personel, technicy	87	8	5	40
	Pracownicy adm.-biurowi	78	18	3	60
	Pracownicy usług	87	5	8	59
	Robotnicy wykwalifikowani	78	14	9	119
	Robotnicy niewykwalifik.	84	9	7	61
	Rolnicy	88	8	4	29
	Pracujący na własny rach.	74	18	7	43
	Bezrobotni	80	16	4	65
	Emeryci	87	9	4	233
	Renciści	89	7	4	52
	Uczniowie i studenci	80	17	3	58
	Gospodynie domowe i inni	83	12	5	55
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	73	22	5
spółce właścicieli prywatnych i państwa		79	17	4	104
sekt. pryw. poza rolnict.		76	16	8	268
prywatnym gosp. rolnym		81	16	4	33
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	91	8	1	126
	Od 650 do 999 zł	88	10	2	146
	Od 1000 do 1399 zł	80	11	9	196
	Od 1400 zł do 1999 zł	80	15	5	132
	2000 zł i więcej	65	31	4	165
Ocena własnych war. mater.	Złe	81	14	5	88
	Średnie	83	11	6	432
	Dobre	78	18	5	479
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	92	4	4	61
	Raz w tygodniu	83	12	5	445
	1-2 razy w miesiącu	83	12	5	163
	Kilka razy w roku	76	20	4	194
	W ogóle nie uczestniczy	71	22	7	132
Poglądy polityczne	Lewica	71	25	4	162
	Centrum	78	17	5	244
	Prawica	85	11	4	294
	Trudno powiedzieć	83	10	7	300

Tabela 6

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) obniżeniu wieku emerytalnego do 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		80	16	4	1000
Płeć	Mężczyźni	79	17	5	475
	Kobiety	81	15	4	525
Wiek	18-24 lata	86	10	5	103
	25-34	77	19	4	190
	35-44	78	18	4	182
	45-54	83	13	3	148
	55-64	84	13	3	177
	65 lat i więcej	74	19	7	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	86	10	3	400
	Miasto do 19 999	80	16	4	129
	20 000 - 99 999	80	14	6	216
	100 000 - 499 999	78	18	5	156
	500 000 i więcej mieszk.	56	37	7	99
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	86	9	4	203
	Zasadnicze zawodowe	91	4	6	245
	Średnie	77	18	5	302
	Wyższe	67	31	2	250
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	63	35	3	127
	Średni personel, technicy	76	21	3	40
	Pracownicy adm.-biurowi	76	23	1	60
	Pracownicy usług	86	9	4	59
	Robotnicy wykwalifikowani	83	13	5	119
	Robotnicy niewykwalifik.	91	4	5	61
	Rolnicy	94	3	3	29
	Pracujący na własny rach.	61	30	9	43
	Bezrobotni	93	3	4	65
	Emeryci	77	18	6	233
	Renciści	95	3	2	52
	Uczniowie i studenci	82	11	7	58
		Gospodynie domowe i inni	89	7	4
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	71	28	1	137
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	75	20	5	104
	sekt. pryw. poza rolnict.	78	16	6	268
	prywatnym gosp. rolnym	90	3	8	33
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	93	3	4	126
	Od 650 do 999 zł	88	9	3	146
	Od 1000 do 1399 zł	89	8	3	196
	Od 1400 zł do 1999 zł	76	19	5	132
	2000 zł i więcej	61	35	4	165
Ocena własnych war. mater.	Złe	79	15	6	88
	Średnie	84	11	5	432
	Dobre	76	20	4	479
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	99	1		61
	Raz w tygodniu	82	14	4	445
	1-2 razy w miesiącu	78	21	1	163
	Kilka razy w roku	79	17	4	194
	W ogóle nie uczestniczy	68	21	11	132
Poglądy polityczne	Lewica	64	30	6	162
	Centrum	74	23	3	244
	Prawica	86	11	3	294
	Trudno powiedzieć	87	7	6	300

Tabela 7

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) zwiększeniu kwoty wolnej od podatku PIT z około 3 tys. zł do około 8 tys. zł?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		75	8	17	1000
Płeć	Mężczyźni	81	7	12	475
	Kobiety	70	9	21	525
Wiek	18-24 lata	73	5	22	103
	25-34	75	9	15	190
	35-44	80	8	12	182
	45-54	80	7	13	148
	55-64	75	10	15	177
	65 lat i więcej	70	7	24	201
Miejsce zamieszkania	Wieś	71	10	19	400
	Miasto do 19 999	81	5	13	129
	20 000 - 99 999	77	5	18	216
	100 000 - 499 999	77	9	14	156
	500 000 i więcej mieszk.	81	8	11	99
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	64	8	29	203
	Zasadnicze zawodowe	73	8	18	245
	Średnie	79	8	13	302
	Wyższe	83	8	9	250
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	80	10	10	127
	Średni personel, technicy	86	2	13	40
	Pracownicy adm.-biurowi	66	17	18	60
	Pracownicy usług	78	7	15	59
	Robotnicy wykwalifikowani	83	6	11	119
	Robotnicy niewykwalifik.	74	6	21	61
	Rolnicy	79	5	16	29
	Pracujący na własny rach.	88	4	8	43
	Bezrobotni	69	10	21	65
	Emeryci	72	6	22	233
	Renciści	72	12	16	52
	Uczniowie i studenci	70	7	23	58
	Gospodynie domowe i inni	68	14	18	55
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	78	11	11
spółce właścicieli prywatnych i państwa		77	6	17	104
sekt. pryw. poza rolnict.		81	6	12	268
prywatnym gosp. rolnym		77	10	12	33
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	74	11	15	126
	Od 650 do 999 zł	77	4	19	146
	Od 1000 do 1399 zł	69	7	24	196
	Od 1400 zł do 1999 zł	81	5	14	132
	2000 zł i więcej	83	9	8	165
Ocena własnych war. mater.	Złe	76	4	21	88
	Średnie	74	8	18	432
	Dobre	77	8	15	479
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	91		9	61
	Raz w tygodniu	71	8	21	445
	1-2 razy w miesiącu	80	9	11	163
	Kilka razy w roku	83	6	11	194
	W ogóle nie uczestniczy	68	11	21	132
Poglądy polityczne	Lewica	78	10	12	162
	Centrum	80	10	10	244
	Prawica	85	4	11	294
	Trudno powiedzieć	61	10	30	300

Tabela 8

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu podatku dla banków i niektórych instytucji finansowych, np. firm ubezpieczeniowych i pożyczkowych (w wysokości 0,44% wartości aktywów)?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		46	34	20	998
Płeć	Mężczyźni	53	32	15	475
	Kobiety	40	37	24	523
Wiek	18-24 lata	36	35	29	103
	25-34	45	40	15	190
	35-44	43	42	15	182
	45-54	47	33	20	148
	55-64	51	31	18	176
	65 lat i więcej	51	26	23	200
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	33	24	400
	Miasto do 19 999	54	30	16	129
	20 000 - 99 999	50	33	17	215
	100 000 - 499 999	50	36	14	154
	500 000 i więcej mieszk.	38	46	16	99
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	36	31	33	203
	Zasadnicze zawodowe	51	31	19	245
	Średnie	52	32	16	300
	Wyższe	43	44	13	250
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	41	48	11	126
	Średni personel, technicy	49	31	20	40
	Pracownicy adm.-biurowi	43	36	21	59
	Pracownicy usług	55	30	15	59
	Robotnicy wykwalifikowani	47	36	17	119
	Robotnicy niewykwalifik.	46	35	19	61
	Rolnicy	58	32	10	29
	Pracujący na własny rach.	40	44	16	43
	Bezrobotni	44	28	28	65
	Emeryci	50	28	23	232
	Renciści	48	27	25	52
	Uczniowie i studenci	41	31	28	58
	Gospodynie domowe i inni	40	43	17	55
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	49	35	16	137
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	40	40	21	103
	sekt. pryw. poza rolnict.	46	39	15	268
	prywatnym gosp. rolnym	52	41	7	33
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	57	20	23	126
	Od 650 do 999 zł	50	33	17	146
	Od 1000 do 1399 zł	45	26	29	196
	Od 1400 zł do 1999 zł	52	33	15	131
	2000 zł i więcej	45	42	12	164
Ocena własnych war. mater.	Złe	47	33	20	88
	Średnie	43	35	22	431
	Dobre	49	34	17	479
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	68	18	14	61
	Raz w tygodniu	48	33	19	444
	1-2 razy w miesiącu	50	30	20	163
	Kilka razy w roku	43	39	18	193
	W ogóle nie uczestniczy	31	45	24	132
Poglądy polityczne	Lewica	35	50	15	161
	Centrum	41	44	15	244
	Prawica	65	22	13	294
	Trudno powiedzieć	38	30	32	299

Tabela 9

		Czy, ogólnie rzecz biorąc, popiera Pan(i) czy też jest Pan(i) przeciwny(a) wprowadzeniu podatku od sprzedaży detalicznej dla sklepów w wysokości zależnej od ich przychodów i tego, czy prowadzą działalność w weekendy i święta?			Liczba osób
		Popieram	Jestem przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		42	42	16	999
Płeć	Mężczyźni	47	41	11	475
	Kobiety	38	43	20	524
Wiek	18-24 lata	35	48	18	103
	25-34	38	49	14	190
	35-44	45	46	9	182
	45-54	44	37	19	148
	55-64	49	39	12	177
	65 lat i więcej	41	35	24	200
Miejsce zamieszkania	Wieś	41	39	20	400
	Miasto do 19 999	45	40	16	129
	20 000 - 99 999	45	42	13	216
	100 000 - 499 999	43	47	10	155
Wykształcenie	500 000 i więcej mieszk.	39	49	13	99
	Podstawowe / gimnazjalne	33	42	25	203
	Zasadnicze zawodowe	50	32	18	245
	Średnie	44	43	13	302
Grupa społeczna i zawodowa	Wyższe	41	50	9	250
	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	40	51	10	126
	Średni personel, technicy	40	47	12	40
	Pracownicy adm.-biurowi	41	49	10	60
	Pracownicy usług	50	36	13	59
	Robotnicy wykwalifikowani	44	44	12	119
	Robotnicy niewykwalifik.	36	42	22	61
	Rolnicy	59	24	17	29
	Pracujący na własny rach.	45	42	13	43
	Bezrobotni	49	28	23	65
	Emeryci	43	35	22	233
	Renciści	39	47	14	52
	Uczniowie i studenci	34	52	13	58
Gospodynie domowe i inni	36	51	12	55	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	47	45	8	137
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	38	50	12	104
	sekt. pryw. poza rolnict.	42	43	15	268
	prywatnym gosp. rolnym	53	35	13	33
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	54	27	19	126
	Od 650 do 999 zł	45	41	14	146
	Od 1000 do 1399 zł	41	39	20	196
	Od 1400 zł do 1999 zł	49	40	12	132
Ocena własnych war. mater.	2000 zł i więcej	40	51	10	164
	Złe	46	40	14	88
	Średnie	38	43	19	432
Udział w prakt. religijnych	Dobre	45	41	13	479
	Kilka razy w tygodniu	66	23	11	61
	Raz w tygodniu	46	37	17	445
	1-2 razy w miesiącu	45	45	10	163
	Kilka razy w roku	36	47	17	194
Poglądy polityczne	W ogóle nie uczestniczy	24	58	19	132
	Lewica	31	56	13	162
	Centrum	35	56	9	244
	Prawica	67	23	10	294
	Trudno powiedzieć	30	41	28	300